

В Диссертационный совет 6D.КOA-018
при Таджикском национальном университете
(734025, г. Душанбе, пр. Рудаки, 17)

ОТЗЫВ

на автореферат диссертации Мирзозода Парвон Зайналобудин на тему: «Правовые проблемы регулирования качества товаров, работ и услуг в законодательстве Республики Таджикистан: цивилистическое исследование» на соискание ученой степени доктора юридических наук по специальности 12.00.03 – Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право.

Диссертационное исследование Мирзозода П.З. является, без сомнения, работой важной, нужной и посвященной весьма современной проблеме, что довольно обстоятельно раскрыл сам автор в разделе автореферата «Актуальность темы исследования». Справедливо автор отмечает автор, что обеспечение качества товаров (работы, услуги) является одной из задач государственных и общественных органов... Это направление должно постоянно совершенствоваться для обеспечения благополучной жизни и удовлетворенности населения покупаемыми (заказываемыми) товарами (работами, услугами) (с.3 автореф.).

Подчеркивая насущность темы исследования, следует отметить, что всякий понятийный аппарат следует рассматривать в качестве базиса любого отраслевого законодательства. Для юридической науки Таджикистана данная тема является новой, глубоко не исследованной и требующей переосмысления.

Целесообразность изучения данной проблемы вызывается также и необходимостью разработки научно обоснованных предложений, связанных с правовым регулированием качества товаров, работ и услуг, так как эти вопросы до настоящего времени остаются слабо урегулированными. С этих позиций диссертационное исследование Мирзозода Парвона Зайналобудина,

несомненно, актуально и имеет не только теоретическую, но и практическую значимость.

Диссертационное исследование выполнено на достаточном теоретическом уровне. Основные положения, определившие цель работы, аргументированы и достаточно раскрыты; поставленные в работе задачи достигнуты; поднятые проблемы достаточно полно освещены; результаты исследования в достаточной мере апробированы; общая конструкция работы соответствует целям и задачам диссертационного исследования.

Центром внимания диссертанта является получение и применение новых знаний в области правового регулирования качества товаров, работ и услуг, научное и практическое обоснование предложений по устранению недостатков национального законодательства, а также достижение конкретных целей с использованием полученных результатов.

Диссертант достаточно аргументировано выстраивает свои суждения, подкрепляя их ссылками на научные работы ученых правоведов, тем самым, подтверждая комплексный подход при выполнении представленной работы.

Заслуживает внимания позиция диссертанта, отражённая в положении №3 выносимом на защиту, в котором обосновывается вывод о том, что если государственное регулирование цен на товары, работы и услуги требует финансирования из бюджета или иных источников, то его договорное регулирование в таких затратах не нуждается. При этом важно, чтобы цена объектов предмета гражданского оборота имела экономическую и правовую основу. Мы согласны с мнением автора о том, что если предприниматель не может обосновать цену, которую он устанавливает, то существует вероятность того, что данный субъект злоупотребляет своим гражданским правом на ценообразование, выходящее за пределы установленных ст. 10 ГК РТ и своим недобросовестным поступком он ставит себя в неприятную ситуацию (с.13 автореф.).

Интересен вывод автора, что основные цели, адаптации сертификации к передовой практике, в связи с членством республики в ВТО, заключаются в

появлении экономической конкуренции на рынке услуг, оценке соответствия и исключении монополии Агентства «Таджикстандарт» (с.14 автореф).

В свете вышеизложенного утверждения хотелось бы узнать у диссертанта, как повлияло на правовое регулирование качества товаров, работ и услуг участие Республики Таджикистан в международных соглашениях. Какие обязательства взяла на себя Республика Таджикистан? Какие выполнены, а какие нет?

В то же время, мы разделяем точку зрения диссертанта о том, осуществляемые в Таджикистане реформы по стандартизации, внедрению различных услуг по оценке соответствия, аудиту качества и т.д., с одной стороны, развивают требования к производству и обороту объектов гражданского права, с другой стороны, устраняя препятствий в торговле и техническом регулировании обеспечивается соблюдение гражданских прав предпринимателя (с.26 автореф.).

Представляется необходимым обратить внимание на то, что П.З.Мирзозода подготовлено актуальное самостоятельное законченное научное исследование, имеющее теоретическое и практическое значение. Результаты проведенного анализа полно отражены в публикациях автора. Публикации автора опубликованы в ведущих журналах Республики Таджикистан. То же самое можно сказать и об апробировании автором результатов научного исследования на международных научно-практических конференциях. Нами также было обращено внимание на тот факт, что публикации и апробирование результатов исследования проводилось поэтапно, начиная с 2011 года, что выступает свидетельством того, что диссертант на протяжении достаточно длительного времени занимается исследованием правовых проблем регулирования качества товаров, работ и услуг в законодательстве Республики Таджикистан.

В связи с вышеизложенным, считаю, что П.З.Мирзозода заслуживает присуждения ему искомой учёной степени доктора юридических наук по

специальности 12.00.03 – Гражданское право; предпринимательское право;
семейное право; международное частное право.

*Профессор кафедры гражданского и
предпринимательского права
УВО «Университет управления «ТИСБИ»
(г.Казань, Российская Федерация)
доктор юридических наук, доцент*

**Тагаева
Санавбар Назиркуловна**

**Адрес: 420 012, г. Казань, ул. Муштары, 13
Тел.: 8 (843) 2948344**

КОПИЯ ЗАВЕРШЕНО
Специалист кадром
20

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи Мирзозода Парвон Зайналобудин дар мавзуи: “Масъалаҳои ҳуқуқии танзими сифати мол, қор ва хизмат дар қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон: таҳқиқоти сивилистӣ” барои дарёфти дараҷаи доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз руи ихтисоси 12.00.03 – ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибқорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалӣ хусусӣ.

Бешубҳа, тадқиқоти диссертатсионии Мирзозода П.З. қори муҳим ва зарур буда, ба як масъалаи хеле муосир бахшида шудааст, ки ҳуди муаллиф дар баҳши «Мубрамияти мавзуи тадқиқот»-и автореферат муфассал нишон додааст.

Муаллиф дуруст қайд менамояд, ки таъмини сифати мол (қору хизмат) яке аз вазифаҳои мақомотҳои давлатӣ ва ҷамъиятӣ мебошад... Ин самти қор баҳри рӯзгори обод ва қаноатмандии аҳоли аз моли (қору хизмати) харидааш (фармудааш), бояд доимо такмил дода шавад. (с. 3 автореферат).

Муҳим будани мавзӯи таҳқиқотро қайд карда, бояд гуфт, ки ҳар як таснифоти мафҳум бояд ба сифати заминаи дилхоҳ қонунгузори соҳавӣ дида баромада шавад. Барои илми ҳуқуқшиносии Тоҷикистон мавзуи мазкур нав ба ҳисоб рафта, хуб омукта нашудааст ва бознигариро талаб менамояд.

Омузиши масъалаи мазкур инчунин барои зарурияти қорқарди пешниҳодҳои илман асоснок, ки бо танзими ҳуқуқии сифати мол, қор ва хизматрасониҳо алоқаманд аст, мувофиқи мақсад мебошад, зеро ин масъалаҳо то ҳол суст ба танзим дароварда шудаанд. Аз ин нуқтаи назар

тадкикоти диссертационии Мирзозода Парвон Зайналобудин бешубха муваффақ буда. натавондан аҳамияти назариявӣ, балки аҳамияти амалӣ низ дорад.

Рисолаи диссертационӣ дар сатҳи хуби назариявӣ иҷро шудааст. Нуқтаҳои асосие, ки ҳадафи корро муайян кардааст, асоснок ва ошкор шудаанд; вазифаҳои дар кор гузошташуда халли худро ёфтаанд; натиҷаҳои таҷрибаҳои гузошташуда ба таври кофӣ баён гардидаанд; натиҷаҳои таҷриба ба қадри кофӣ қоркард карда шудадаанд; тарҳи умумии кор ба ҳадафу вазифаҳои таҷрибаҳои диссертационӣ мувофиқ аст.

Маркази таваҷҷуҳи диссертант ба дарёфт ва истифодаи донишҳои нав дар соҳаи танзими ҳуқуқии сифати мол, кор ва хизматрасонӣ, асосноккунии илмӣ ва амалии пешниҳодҳо оид ба бартараф кардани камбудии қонунгузори миллии ва инчунин ноилшавӣ ба ҳадафҳои муайян бо истифода аз натиҷаҳои бадастомада, равона карда шудааст.

Диссертант ба қадри кофӣ андешаҳои худро асоснок карда, онҳоро бо истинод ба асарҳои илмии олимони ҳуқуқшинос дастгирӣ намуда, бо ҳамин, муносибати комплексиро дар иҷрои қори пешниҳодшуда тасдиқ мекунад.

Мавқеи муаллиф, ки дар нуқтаи асосии №3 ба ҳимояи пешниҳодшаванда инъикос ёфтааст, қобили таваҷҷуҳ буда, дар он ҳуқуқҳои асоснок мешавад, ки агар танзими давлатии нархҳои мол, қору хизмат маблағгузори бучетӣ ё аз дигар манбаҳоро тақозо намояд, танзими шартномавии он ба чунин хароҷотҳо ниёз надорад. Дар ин ҳолат муҳим он аст, ки нарҳи объекти муомилоти граждани асосҳои иқтисодӣ ва ҳуқуқӣ дошта бошад. Бо ин нуқтаи назари муаллиф мо роҷеҳам, ки Агар соҳибкор нарҳи гузоштаи худро асоснок карда наметавонад, онгоҳ эҳтимолияти он ба вуҷуд меояд, ки субъекти мазкур аз ҳуқуқи граждани худ ба нарҳгузорӣ суистифода мекунад, аз ҳадди муқаррарнамудаи м. 10 КГ ҚТ мегузарад ва худро бо амали бенаҳафтанаш дар ҳолати ногувор мегузорад (с. 13 автореферат).

Хулосаи муаллиф дар бораи ҳадафҳои асосӣ, мутобиқгардонии сертификатсия ба таҷрибаи пешрафта, бинобар аз узвияти ҷумҳурӣ ба СҶС дар он аст, ки дар бозори хизматрасониҳои баҳодии мутобиқат рақобати (хизматрасонӣ) ба вуҷуд ояд ва монополияи Агентии "Тоҷикстандарт" азбайн разад, ҷолиби диққат аст (с. 14 автореферат).

Дар партави фикри дар боло зикршуда, мехостем аз муаллиф фаҳмем, ки иштироки Ҷумҳурии Тоҷикистон дар созишномаҳои байналмилалӣ чигуна ба танзими ҳуқуқии сифати мол, кор ва хизматрасониҳо таъсир расондааст. Қадом уҳдадорихоро Ҷумҳурии Тоҷикистон бардуш гирифтааст? Қадоме аз онҳо иҷро шудаанду қадоме не?

Ҳамзамон, мо мавқеи муаллифро дар бобати ислоҳоте ки дар Тоҷикистон оид ба стандартонӣ, ҷорӣ намудани хизматҳои гуногуни баҳодиҳии мутобиқат, аудити сифат ва ғайра амалӣ шуда истодааст, аз ҷиҳат талаботро оид ба истеҳсол ва муомилоти объектҳои ҳуқуқи гражданиро таҷдиди такмил медиҳад, аз ҷиҳати дигар бо баргараф намудани монеаҳо дар савдо ва танзими техникӣ, риояи ҳуқуқҳои граждании соҳибкорро таъмин менамояд, ҷонибдорӣ менамояд (с. 26 автореферат).

Ба назар чунин мерасад, ки П.З.Мирзозода як тадқиқоти воқеии мустақили муқаммалӣ илмиро омода кардааст, ки аҳамияти назариявӣ ва амалӣ дорад. Натиҷаҳои таҳлили гузаронидашуда дар нашрияҳои муаллиф пурра инъикос ёфтаанд. Нашрияҳои муаллиф дар маҷаллаҳои маъруфи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъъ расидаанд. Натиҷаҳои тадқиқоти гузаронидашуда дар мақолаҳои муаллиф пурра инъикос ёфтаанд. Нашрияҳои муаллиф дар маҷаллаҳои бонуфузи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп шудаанд. Аз ҷониби муаллиф коркарди натиҷаҳои тадқиқоти илмиро дар конференсияҳои байналмилалӣ илмию амалӣ низ метавон гуфт. Инчунин таваҷҷуҳро ба он ҷалб намудем, ки нашр ва коркарди натиҷаҳои тадқиқот аз соли 2011 оғоз гардида, марҳила ба марҳила сурат гирифтааст, ки ин далели он аст, ки диссертант муддати

тўлонӣ ба таҳқиқи масъалаҳои ҳуқуқии танзими сифати мол, кор ва хизматрасонӣ дар қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон машғул аст.

Дар асоси гуфтаҳои боло зикршуда, чунин маълумотам, ки П.З. Мирзозода сазовори дараҷаи илмии доктори илмҳои ҳуқуқшиносии аз руи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибдорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалӣ хусусӣ мебошад.

Профессори кафедраи ҳуқуқи
граждани ва соҳибдорӣ МТО
«Донишгоҳи идора»-и «ТИСБИ»
(ш. Қазон, Федератсияи Россия)
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
дотсент

Тагаева Санавбар Назирку

Суроға: 420012, ш. Қазон, к. Муштари, 13

Тел.: 8 (843) 2948344

1
8

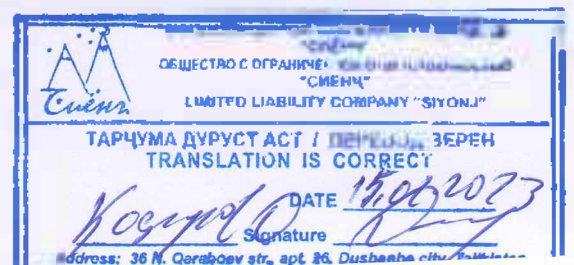
тўлонӣ ба таҳқиқи масъалаҳои ҳуқуқии танзими сифати мол, қор ва хизматрасонӣ дар қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон машғул аст.

Дар асоси гуфтаҳои боло зикршуда, чунин мешуморам, ки П.З. Мирзозода сазовори дараҷаи илмии доктори илмҳои ҳуқуқшиносии аз руи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибқорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалӣ хусусӣ мебошад.

Профессори кафедраи ҳуқуқи
граждани ва соҳибқорӣ МТО
«Донишгоҳи идора»-и «ТИСБИ»
(ш. Қазон, Федератсияи Россия)
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
дотсент

Тагаева Санавбар Назиркуловна

Суроға: 420012, ш. Қазон, к. Муштари, 13
Тел.: 8 (843) 2948344

Шаҳри Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон

15.02.2023. Ман, Сулаймонзода Ф.Д., нотариуси давлатии Саридораи нотариалии давлатии Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳақиқи будани имзои гузоштаи тарҷумони ба ман шинос Кодиров Оятулло Аъзамкуловичро шаҳодат медиҳам, ки дар ҳузури ман гузошта шудааст. Шахсияти ӯ муайян карда шуд.

Дар феҳрист таҳти №100- иоҷб ба қайд гирифта шуд.

Боқи давлатӣ ба маблағи 2,04 сомонӣ пардохт карда шудааст.

Ҷамъгузорӣ, редакцияи ҷурнал
ӯҳдак карда шуда: аз
Илҳамборӣ ва бошад.
№ 15
№ 20
19